

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Magnum Matrimonij Sacramentum Casibus Practicis Expositum

Reutlinger, Ignaz

Augustæ Vindelicorum, 1716

VD18 10508716

§. II. Cognatio Spiritualis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40059

criminalibus, & contractibus non admittatur testimonium Patris pro filio *L. 9. ff. de Testibus*, in causis tamen Matrimonialibus, ubi magna disparitas inter conjuges non intercedit, quæ possit præbere suspicionem, Parentes, & Confanguinei

admittuntur in testes *c. Videtur. 3. Qui Matrim. accus. poss.* imò alijs præferuntur, cum supponantur habere majorem genealogiæ suæ notitiam; optimè autem ij recipiuntur, qui meliùs sciunt, quàm alijs.

§. II.

COGNATIO SPIRITUALIS.

C A S U S

A pluribus in dubium vocatus.

Cleria uxor Adelelmi levavit è Sacro fonte Rodomiram Theobaldi filiam; post octennium cum huic rursus nasceretur filius, rogavit Adelelmum, ut vellet ipse nunc patrinum agere, adjunctâ in idem Officium hac ipsâ suâ filiâ Rodomirâ, ut in baptisate infantem unâ cum illo sustineret; quod duplicatum obsequium Cleriæ, & Adelelmi occasio fuit, ut inter utramque familiam arctissima amicitia, atque familiaritas intercederet, adeò quidem, ut, cum post aliquot annos diem suum obisset

obiisset Cleria, nollet deinceps Adelelmus aliam uxorem ducere, quàm Rodomiram, factam interea nubilem.

Q. 1. An fieri hoc potuerit, an verò intercesserit impedimentum dirimens cognationis Spiritualis, vel ratione Cleriæ, quæ tenuit in baptismo Rodomiram, vel ratione ultimi facti, dum hæc, & Adelelmus idem munus simul exercuerunt?

2. Num hæc octennis puella potuerit esse Matrina, & quidem proprij fratris?

SYNOPSIS.

1. *Quid sit Cognatio Spiritualis, qua per constitutionem Ecclesiæ oritur ex Baptismo, & Confirmatione, non item ex alijs Sacramentis?*
2. *Quotuplex ea olim fuerit, & inter quas personas intercesserit Jure antiquo; quid deinde circa eandem immutatum sit Jure novo Concilij Tridentini?*
3. *Inter ipsos susceptores nulla est cognatio Spiritualis, nec prohibentur contrahere invicem Matrimonium.*
4. *Ut contrahatur inter alias personas, plures Conditiones adesse debent. Prima est, ut Baptismus, & Confirmatio valide conferantur, & non solummodo suppleantur solemnitates, quæ in Baptismo privato omisæ sunt.*
5. *Ex Baptismo privatim collato in necessitate oritur cognatio spiritualis in baptizante; parens tamen in necessitate baptizans non privatur jure petendi debitum.*
6. *Tenentes infantem in simili necessitate, aut baptismo non solemnî, probabilius cognationem nullam contrahunt.*

7. *Secunda*

7. *Secunda conditio est ad contrahendam cognationem spiritualement, ut, qui baptizat, vel suscipit è Baptismo, baptizatus, & patrinus in Confirmatione sit ipse confirmatus.*
8. *Tertia est, ut in Baptismo non sint plures patrini, quàm ad summum unus, & una; in Confirmatione autem unus tantum admittitur.*
9. *Hæc Conditio quando non observatur, illicitè quidem agitur, sed nihilominus omnes cognationem contrahunt, quotquot baptizatum simul tetigerint, quando plures sunt designati, aut omnino nullus.*
10. *Qui tactus debet esse physicus, quæ est quarta conditio, nec sufficit sola assistentia, aut deportatio infantis ad Ecclesiam.*
11. *Sufficit tamen, ut baptizatus suscipiatur per procuratorem, quo casu non procurator, sed principalis cognationem contrahit: Contrarium evenit, quando Parochus baptizandi munus alteri committit.*
12. *Postrema conditio est, ut habeatur intentio munus patrinus subeundi, certa tamen ætas in suscipiente non præscribitur.*
13. *Respondetur ultimato ad quesita in hoc casu proposita.*

I. *Cognatio spiritualis communiter describi solet, quòd sit propinquitus quædam personarum consurgens ex Ecclesiæ ita ut propter collationem Baptismi, & Confirmationis, vel susceptionem baptizati, aut confirmati: ex qua definitione duo colligi possunt. I. Cognationem hanc spiritualement oriri ex solo jure Eccle-*

siastico, non autem ex Jure naturali, vel Divino positivo, quippe hæc Sacramenta nullum in jure naturali fundamentum habent, sed ex sola Christi institutione ceperunt: ergo cognatio ex ipsis consurgens nequit esse de jure naturali. Quòd autem neque in jure positivo Divino fundetur, inde patet, quòd nullus in sacris literis inveniatur locus, ubi de illa mentio fiat; sed neque constat ex ulla traditione Ecclesiæ, aut definitione aliqu-

cujus Concilij, Christum, qui Baptismatis, & Confirmationis Author est, uti & reliquorum sacramentorum, alterutri eorum annexisse hujusmodi cognationem, quæ Matrimonij impedimentum dirimens sit: igitur illa provenit ex solo jure Ecclesiastico, 2, colligitur in dicta definitione, ex alijs Sacramentis, præter Baptismum, & Confirmationem nullam oriri cognationem Spiritualem, quæ Matrimonium aut dirimat, aut impediat, ut expressè definit Bonifacius VIII. c. fin. *De Cognat. spirit. in 6.* Cur autem Ecclesia istam cognationem constituerit in Sacramento Baptismi, & Confirmationis, neque voluerit, ut ea in alijs quoque Sacramentis contraheretur, fundatur in aliqua congruentia, & similitudine cum cognatione naturali; sicut enim per generationem naturalem contrahitur cognatio naturalis, ita per generationem spiritualem factam in his duobus Sacramentis contrahitur cognatio spiritualis, & sicuti cognatio naturalis dirimit Matrimonium propter reverentiam debitam consanguineis, ita conveniens est, ut Matrimonium pariter dirimatur per cognationem spiritualem inter certas personas, quia recipiens ab alio esse spirituale non minus illi reverentiam debet, quàm alius debeat reverentiam ei, à quo accepit esse naturale. Quòd autem Symmachus Papa c. Omnis. 30. q. 1. dicat: *omnes, quos in Pœnitentia accepimus, ita filij nostri sunt,*

ut in Baptismate suscepti, & Cœlestinus in ead. quæst. c. Si quis Sacerdos, & seq. mulierem pœnitentem appellet Confessarij filiam spiritualem, & carnale delictum cum fœmina admissum, cujus confessionem Sacerdos excipit, aliquando incestus nominetur, ista nihilominus movere non debent, ut eapropter dicamus, etiam ex Sacramento Pœnitentiæ, alijsque oriri cognationem spiritualem; dicuntur enim ista ad exaggerandam gravissimam irreverentiam, quæ Sacramento Pœnitentiæ inferitur per tale peccatum, cum possit Sacerdos per aliquam analogiam, & similitudinem pœnitentis pater spiritualis appellari, & illa vicissim filia, non tamen ita propriè, ut usurpatur hæc appellatio in Baptismate, & Confirmatione nam quamvis in Pœnitentia quoque esse spirituale gratiæ conferatur, tamen id non confertur per modum generationis, sed sanationis, & reconciliationis, ut in Eucharistia per modum alimentationis: at per Baptismum primò regeneramur ad vitam spiritualem, ac postea ad instar proli jam extra uterum positæ, in ea per Confirmationem roboramur: est ergo major ratio, cur dicatur, oriri per constitutionem Ecclesiæ ex Sacramento Baptismi, & Confirmationis cognationem spiritualem, quæ sit impedimentum dirimens Matrimonij, quàm sit convenientia, ut hoc idem de alijs quoque Sacramentis dicatur.

2, Hujus

2. Hujus cognationis, seu propinquitatis spiritualis triplex olim dabatur species, videlicet, *Paternitas, Compaternitas, & Confraternitas*. Paternitas jure antiquo iterum duplex erat, directa, & indirecta. Directa intercessit inter baptizantem, vel Confirmantem, & inter baptizatum, vel confirmatum, tum etiam inter paternos, seu suscipientes in baptismo, vel confirmatione, & inter baptizatum, vel confirmatum. *can. De eo. caus. 30. q. 1. can. Omnes ibid. & can. Ita diligere 30. q. 3.* Indirecta contrahebatur à baptizato cum uxore patrini, vel cum marito Matris, modò ante susceptionem Matrimonium consummatum fuerit *c. Nedium inter. De Cognat. spirit. in. 6.* Cur autem ista propinquitatis vocaretur *Paternitas*, convenientissima ratio est quia baptizatus, vel confirmatus respectu baptizantis, vel confirmantis, atque etiam respectu patrini, vel susceptoris habet rationem filij spiritualis; susceptor autem, vel confirmans, aut baptizans respectu suscepti, baptizati, aut confirmati habet rationem patris spiritualis. *Compaternitas* iterum vel erat directa, vel indirecta. Directa intercessit inter baptizantem, aut confirmantem, item inter susceptorem in baptismo, vel confirmatione, & inter Parentes carnales, id est Patrem, & Matrem baptizati, aut confirmati, sive ab his parentibus suis esset genitus ex legitimo Matrimonio, sive non. Hi proinde carnales Pa-

rentes erant compadres baptizantis, sive cum baptizante, vel confirmante, & cum patris, seu susceptoribus. *c. Pervenit. 30. q. 1. c. Veniens. De Cognat. spirit. c. 1. eod. in. 6.* Quòd si baptizans, aut Confirmans, vel susceptor uxorem haberet jam aliquando à se cognitam, seu cum qua Matrimonium consummasset, in hanc quoque transfundebatur ista spiritualis cognationis species, seu compaternitas indirecta, vel, ut eam appellat Tannerustom. 4. disp. 8. q. 4. dub. 4. n. 65. spiritualis Affinitas, eò quòd uxor cum marito una caro sit, quocirca sicut ejus maritus erat spiritualis pater respectu baptizati, vel confirmati, ita & ipsa erat respectu ejusdem spiritualis mater, & cum illius carnalibus parentibus spiritualis commater. *c. Martinus. De Cognat. spirit.* Denique *Confraternitas* intercessit inter baptizatum, vel confirmatum ex una parte, & inter filios baptizantis, vel confirmantis, aut patrini ex altera, siquidem istorum filiorum ille baptizatus, aut confirmatus erat spiritualis frater, & illi vicissim ejus fratres spirituales. *c. Non oportet. 30. q. 3. c. Pitac. ibid.*

Jure novissimo Concilij Tridentini prædicta cognatio spiritualis plurimum restricta est, ac partim etiam ablata. Sess. 24. c. 2. de reform. Matr. Sancta Synodus à cognationis spiritualis impedimento incipiens statuit, ut unus tantum, sive vir, sive mulier juxta SS. *Canonum instituta, vel ad summum unus, &*

Una baptizatum de baptismo suscipiunt, inter quos, ac baptizatum ipsum, & illius Patrem, & Matrem, nec non inter baptizantem, & baptizatum, baptizatiq; Patrem, ac Matrem tantum spiritualis cognatio contrahatur &c. ex quibus verbis patet in primis, totaliter ablatam esse confraternitatem spiritualem, unde jam nihil impedit, quod minus baptizatus possit contrahere Matrimonium cum baptizantis, aut patris filia, nec enim amplius, ut olim, censetur esse illius spiritualis frater. Paternitas quoque, & compaternitas spiritualis per dictam Synodum multum restricta est, cum sola nunc attendatur paternitas, & compaternitas directa, indirecta autem nulla hodie observantia sit, & in uxorem patris, vel baptizantis, aut in Maritum Matris amplius non transfundatur; unde iterum nihil obstat, quod minus consistere possit Matrimonium inter baptizatum, & baptizantis, si laicus fuerit, uxorem, vel inter eundem baptizatum, & conjugem sui patris, sed tota, & adaequata spiritualis cognatio stat modo inter personas sequentes, nimirum inter baptizantem, & baptizatum, cum inter baptizantem patremque, & Matrem baptizati. Similiter inter patris, & baptizatum, ejusdemque patrem, & matrem; & eodem prorsus modo inter confirmantem, vel patris, sive suscipientem ex hoc Sacramento, & confirmatum, ejusdemque patrem, & matrem.

3. Hallucinantur autem ij, & plurimum errant, qui arbitrantur, uti mecum aliquando contendit non nemo, ceteroquin non illiteratus, qui multis annis, & tunc quidem actu adhuc Parochiae praefuit, non posse Matrimonium consistere inter ipsos patris, quando vir unus, & una femina infantem simul à Baptismo suscipiunt; falluntur, inquam, isti plurimum, cum nullo lure antiquo ostendi possit, quod inter has duas personas cognatio oriatur, vi cujus nequeant inter se Matrimonio jungi. Sed neque Tridentinum voluit cognitionem hanc protendere, sed coarctare, quare dum loc. cit. dicit, ut ad summum unus, & una baptizatum de baptismo suscipiant, inter quos, ac baptizatum ipsum cognatio contrahatur, non est sensus illius particulae inter quos, quod inter ipsos patris cognatio oriatur, sed inter illos, & alias personas ibi enumeratas, nempe inter ipsos ex una parte, & baptizatum, ejusque parentes ex altera parte. Ita Sanch l. 7. de Matr. disp. 54. n. 12. Bonac. de Imped. Matr. q. 3. pu. 5. §. 2. n. 6. Engl. in manuali Paroch p. 3. c. 5. §. 5. n. 2. Perez disp. 29. de Matr. sect. 1. n. 5. Tannerus tom. 4. disp. 8. q. 4. dub. 4. n. 65. Basil. Pontif. l. 7. c. 39. n. 6. Wagnereck in c. fin. De Cognat. spirit. in 6. Not. 3. Pirhing §. 5. n. 32. de cognat. spirit. & communis aliorum, idque satis clare habetur in Bulla Pij V. apud Cherubinum, quae incipit: Cum illius vicem &c., ubi S. Pontifex decernit, atque declarat,

D d d d

nullum

nullum amplius impedimentum ra-
 tione cognationis spiritualis subesse,
 quò minus inter maritum, vel uxo-
 rem suscipientis, & baptizatum, bap-
 tizatiq; patrem, & matrem, &
 quascunq; alias personas tam ex par-
 te suscipientis, quàm baptizantis, &
 baptizati, in dicto Concilio nomina-
 tim non expressas, Matrimonium li-
 berè, & licitè contrahi possit. Imò
 si etiam maritus, & uxor simul de
 sacro fonte levent alienum infantem,
 eos propterea, non privari jure pe-
 tendi debitum conjugale, cum ijs ne-
 que prohibeatur talis susceptio, neque
 per eam inter sese ullam cognationem
 contrahant, apertè constat ex can.
 fin. 30. q. 4. ubi ita Urbanus II. quòd
*autem uxor cum marito in baptismo simul
 non debeat suscipere puerum, nulla aucto-
 ritate reperitur prohibitum, sed ut puritas
 spiritualis paternitatis ab omni labe, & in-
 famia conservetur immunis, dignum esse
 decernimus, ut utriq; in simul ad hoc
 aspirare minimè præsumant: igitur ut
 hoc agant, indecens quidem est, ut
 ex cit. can. observat Layman l. 5. tr.
 2. c. 9. n. 3. ubi id consuetudo non
 cohonestat, hoc tamen agentes mi-
 nimè peccant juxta Sanch. l. 7. disp.
 57. n. 5. Navarr. Manual. c. 22. n. 39.
 Tannerum l. c. Barbof. in cit. can. Quod
 autem &c. contra Suarez 3 p. q. 67. art.
 8 putantem, esse peccatum veniale.
 Nec aliud à nobis diversum dicit In-
 nocentius III. L. 2. Epist. in epistola
 ad Rossanensem Archi-Episcopum:
*Quamvis etiam vir, & uxor alienum pue-**

*rum teneant in Baptismo, nullatamen inter
 eosdem contrahitur compaternitas, cum una
 caro sint per copulam conjugalem, & ideo
 reddere sibi debitum minimè prohibentur:*
 Cum igitur inter susceptores cognatio
 spiritualis non intercedat, potest
 patrinus sine scrupulo, ulloq; im-
 pedimento contrahere Matrimonium
 cum ea, cum qua simul suscepit alie-
 num filium, nisi aliunde prohibea-
 tur.

4. Porro ut etiam inter illas per-
 sonas, quæ in Concilio Tridentino
 designatæ sunt, spiritualis cognatio
 contrahatur, aliquæ conditiones re-
 quiruntur. Prima est, ut Baptismus,
 & Confirmatio verè, ac validè confe-
 rantur; hinc si vel ex defectu mate-
 riæ, formæ, aut intentionis hæc Sa-
 cramenta invalidè collata sunt, nul-
 la oritur cognatio spiritualis, ita com-
 munis. Ratio est, quòd, cum ex
 Baptismo nulliter collato nulla fiat
 regeneratio spiritualis (idem est de
 Confirmatione) nulla quoque con-
 surgere possit paternitas, vel compaterni-
 tas, aut filiatio spiritualis, quia quod nul-
 lum est, nullum producit effectum. c. Il-
 lud 8. De iure patronat. & juxta regu-
 lam Juris 52. in 6. non præstat impedimen-
 tum, quod de jure non sortitur effectum.
 Addo, quòd accessorium sequatur
 suum principale, consequenter quan-
 do vel confirmatio, vel Baptismus,
 tanquam principale, nullus est, nul-
 la quoque erit cognatio tanquam ac-
 cessoria. c. Accessorium. 42. De R. I. in
 6. Ex hoc etiam sequitur, nullam

COG.

contrahi spiritualem cognitionem, si quis semel valide baptizatus, aut confirmatus iterum baptizetur, aut confirmetur, quia hæc iterata collatio, ac susceptio baptismi, & confirmationis invalida, ac nulla est. Debet præterea, ut contrahatur cognatio spiritualis, baptismus non solum valde, sed etiam verè collatus esse; hinc quando domi privatim conferitur, & postea in Ecclesia adhibentur duntaxat solemnitates, ac prætermittæ ceremoniæ suppleuntur, baptismo minimè iterato, etsi tunc etiam adhibeantur patrini, nullam isti cognitionem contrahunt cum baptizato, ejusve parentibus. Sanch. l. 7. disp. 62. n. 1. Tannerus, Dicastillo, sicque declaratum esse à S. Congregatione testatur Jac. Pignatellus *Consultation. Canonicar. tom 7. Consult. 93. n. 4.* Ratio est, quia non suscipiunt infantem è baptismo, qui domi jam fuit privatim collatus; & quod nunc in Ecclesia suppletur, Sacramentum non est, sed Sacramentale; cognatio autem spiritualis, & impedimentum non oritur ex Sacramentalibus, sed ex Sacramentis.

¶ Quæstio autem non levis est, an ex baptismo valido privatim collato, & inter quas personas cognatio spiritualis oriatur? circa quod dubium DD. quoad hoc conveniunt, baptizantem etiam privatim, & in extrema necessitate, sive Clericus, sive laicus sit, sive vir, sive femina, contrahat reveram cognitionem spiritua-

lem, quæ dirimat subsequens Matrimonium inter baptizantem, & baptizatum, vel illius parentes, nam ubi est vera spiritualis generatio, est etiam spiritualis cognatio: sed etiam in privato, & in necessitate collato baptismo datur vera spiritualis generatio: ergo exinde etiam consurgit vera cognatio, *Paternitas nempe, Compaternitas, & Filiatio spiritualis*: quapropter Ius quoque Ecclesiasticum in c. *final. De Consang. & Affinit.*, alijsque pluribus textibus semper indefinitè, ac universaliter loquitur de vero baptismo, quin faciat ullam distinctionem inter baptismum solemnem, & privatim, publicè, vel in necessitate domi collatum, neque excipit ullum baptizantem, quisunque ille sit. Quare si quando Authores aliqui excipiunt maritum, qui in necessitate baptizat conjugis suæ, vel utriusque communem sobolem, non volunt per hoc dicere, quod is, cognitionem spiritualement non contrahat, sed quod non contrahat hujus cognitionis impedimentum, id est, quod ei contracta spiritualis cognatio non obstat, neque ullum ponat impedimentum ad petendum debitum conjugale juxta c. *Ad limina. 30. q. 1.* cum tamen, si sponsus de futuro prolem è sua sponsa genitam, vel alius è concubina susceptam in necessitate baptizet, cum neutra amplius possit contrahere Matrimonium sine obtenta dispensatione propter cognitionem, quæ oritur ex tali baptismo ad diri-

D d d 2

men-

mendum subsequens Matrimonium ; Ecclesia enim non vult , ut inter personas novo hoc amicitiae vinculo , & arcta conjunctione inter sese obstrictas , consistere possit conjugium , eaque ad hoc reddat inhabiles . At vero si maritus in conjugio actuali existens , propter baptismum proli uxoris suae , vel utrique communi collatum in necessitate , quando vel nemo alius adest , qui baptizet , vel saltem non aequè aptus , ita ut periculum sit , ne infans sine Baptismo , saltem rite collato , decedat , si , inquam , maritus propterea privaretur jure petendi debitum conjugale , hoc ipsi imponeretur per modum poenae , & difficillimum ei gravamen injungeretur , quod fieri non debere , decidit Ioannes VIII. in *cit. can. Ad limina* , 30. q. 1. quia , ut rationem ibidem dat memoratus Pontifex , *inculpabile iudicandum , quod necessitas intulit , & æquum non est , ut qui à culpa immunis fuit , suaeque satisfecit obligationi , Baptizans prolem , ne æternum periret , id damnum sentiat , ut sibi interdicator petiti debiti , cum nemo jure suo debeat sine sua culpa privari , ut dicitur in c. Discretionem. De eo , qui cognovit consang.* Sanch. L. 7. de Matr. disp. 62. n. 12. & L. 9. disp. 26. n. 2. Perez , Dicastillo Bonac. Licet verò ab hoc impedimento Maritum excuset Authores , non tamen pariter eum eximant à cognatione Spirituali , ut videri potest apud

dictam Sanchez , Engl. l. c. n. 8. Dominicum Sotum in 4. dist. 42. q. 1. art. 1. ubi clarissimè id dicit : *igitur si quis , exempli gratia , suo conjugis filium tempore necessitatis baptizaverit , licet cognationem Spiritualem cum ea subinde contraxerit , potest tamen & debitum petere , & reddere , quia necessitas , ut caret lege , ita & à poena legis excusat , quibus similia habet Barbosa in cit. can. Ad limina. n. 7. Quamvis autem inter ipsos conjuges oriatur etiam cognatio Spirituality , quae si Matrimonium praeceperet , ipsum dirimeret . ubi eorum alter in necessitate baptizaverit filium communem , nimirum suum , & alterius conjugis (vel solius uxoris , ut paulò post dicit) minimè tamen interdicitur petiti debiti , ut expressè deciditur in hoc textu &c. Addit praeterea , idem dicendum fore , si parens , quando infans censetur esse in praesentissimo mortis periculo , miseratione commotus , ne absque Baptismo decedat , animo penè indeliberato accurrat , quamvis adessent alij , qui id munus praestare possent . Item si conjux jam ad fidem conversus , uxorem , quam infidelitatis tempore duxerat , baptizet in occurrente simili necessitate .*

6. Ex iisdem ferè argumentis , quae afferuntur pro baptismo in necessitate collato , idem iudicium , quod de baptizante , plurium Authorum est de eo , qui baptizatum tenet

net in baptismo privatim, & in necessitate collato; hunc enim, arbitrantur, æquè cognationem contrahere, ac baptizantem, quia ut iste verè baptizat, ita hic verè, ac propriè è Sacro fonte suscipit, proinde pariter, ut iste, cognatus evadit. Accedit, quòd sicuti de baptizante, sic etiam de susceptore indiscriminatim Jura loquantur, quin ullam distinctionem faciant, an publicè, an privatim quis baptizatum susceperit: idem igitur utrobique iudicium esse debet, quin admittatur aliqua distinctio. ita Laym. *L. 5. tr. 2. c. 9. n. 9.* Coninck *disp. 32. dub. 2. n. 39.* Navarr. *in Manuali c. 22. n. 40.* Basilius Pontius *L. 7. c. 40. n. 5.* Paulus Comitulus *L. 1. Respons. Moral. q. 137.* Etcobar *Theol. Moral. p. 2. L. 11. Sect. 2. c. 3. n. 533.* Less. *in opusculis c. 10. de Sacram. Matrim. dub. 7. n. 173.* Zambbran. *de Bapt. c. 1. dub. 18. n. 4.* & ex Canonistis Wiekner *n. 21. de cognat. spirit.* & Pirhing *n. 36. eod. Tit.* plerique tamen hoc ita limitant, ut tunc solum velint cognationem Spiritualem contrahi, si baptizatum teneat non solum materialiter ad majorem commoditatem baptizantis, sed formaliter, cum animo nempe, & intentione munus patrini obeundi, & subeundi ejusdem obligationem, quibus sub hac limitatione accedunt etiam Suarez *3. p. q. 67. art. 3. dub. ult.* & Tannerus *tom. 4. disp. 8. q. 4. n. 67.*

Quantum ad hoc punctum attinet, certum est, quod asserunt isti Auctores, nullam oriri Spiritualem cognationem, si is, qui baptizandum tenet, hoc solum agat materialiter, ut infans commodius baptizetur, quia materialis illa intentio non sufficit, ut aliquis fiat verè susceptor, aliàs cum baptizans ipse communiter infantem teneat, is quoque evaderet illius susceptor, quod falsum est: hoc autem plerumque ferè contingit, ut ista levatio non nisi materialis sit, nam solent infantes baptizari interdum quidem in cunabulis, non raro autem in ulnis propriæ Matris, vel alterius personæ, ut oportunius, atque commodius ablui possint. Cæterum non solum in istis circumstantijs, sed absolute tanquam probabilius dicendum videtur, in baptismo privato, & in casu necessitatis collato, nullam unquam contrahere cognationem, qui baptizandum suscipit, etiamsi ut patrinus adhibeatur, & ad hoc munus designatus fuerit. ita Sanch. *L. 7. disp. 62. n. 14.* Perez *disp. 29. Sect. 3. n. 9.* Dicastillo *disp. 7. de Matr. dub. 304.* Bonac. *l. c. n. 11.* Filliuc. *tr. 10. p. 2. c. 5. n. 197.* Hurtad. *disp. 18. de Matr. difficult. 6. n. 20.* Palao *tract. 19. disp. unic. de Baptismo pu. II. §. 2. n. 12. & seq.* Bassæus *V. Matrimonium 7. n. 29.* Diana *p. 5. tr. 3. resol. 7.* Engl *l. c. n. 7.* Socus *l. c. ad finem §. Profecto rationes.*

Ratio est, quia designatio, & adhibitio

hibitio patrini est caeremonia ab Ecclesia instituta non pro quocunque baptismo, sed pro solemnī, nam pro baptismo privato nullum Ecclesia patrinum exigit: ergo munus Patrini, & impedimentum ex eo proveniens solum in baptismo solemnī locum habet, cum in privato baptizatum sustinens verè, ac propriè patrinus non sit; quod etiam ex communi modo loquendi constat, & opinione vulgi, nec enim vulgò vel compates, vel patrini existimari, & appellari solent tenentes infantem in tali casu, nec inscribuntur in libro, sed ij duntaxat, qui hoc Officium in baptismo solemnī obeunt, quorum nomina Parochus jubetur diligenter annotare, eosque docere, quam cognationem contrahant in Trident. *Seff. 24. c. 2. de Reform. Matrim.* Neque obest, quòd privatim baptizans cognationem contrahat æquè, ac qui baptizat solemniter, nam quomodocunque baptismus conferatur, an privatim, an publicè, ac solemniter, semper verus baptismus est, unusque ab altero non nisi accidentaliter, & in extrinsecis caeremonijs differt; verus proinde utrobique baptizans datur; at in baptismo privato verus susceptor non datur, hunc enim Ecclesia instituit solummodo pro baptismo solemnī: mirum ergo non est, quòd hic non pariter, ac baptizans cognationem contrahat. Sed neque illud obest, quòd is, qui in baptismo privato

tenet, intendat exercere munus patrini, hæc enim intentio non facit, ut munus veri patrini obeat, & contrahat cognationem spiritua- lem, namque hæc non contrahitur, nisi munus istud exerceatur eo modo, quo ab Ecclesia præscribitur ad cognationem spiritua- lem contrahendam: Ecclesia verò in solo solemnī baptismo id constituit, non verò in privato, nec est in voluntate susceptoris positum, ut extra baptismum solemnem solemnī ritu suscipiat infantem, quia id impossibile est: manet igitur probabilius, in baptismo privato nullam à susceptore cognationem contrahi: nec opus erat, ut hanc opinionem defensam à Dominico Soto Comitulus *loco citato* vocaret errorem tanto Theologo planè indignum, quo nihil potuit dici absurdius, eandem enim Sententiam propugnat non Sotus duntaxat, sed alij Authores plurimi, ut supra vidimus, & in Scholis nominatissimi, cum quorum pluribus, nescio, an Comitulus in censum deducendus sit, nec sunt tam levia argumenta, que stant pro hac Sententia, ut dicere meritò potuerit Basilii Pontius *l. c.* Sotum sic docuisse *sine ullo prorsus fundamento.*

7. Secunda conditio est, ut qui baptizat, vel levat è baptismo, sit ipse baptizatus, alioquin capax non est cognationis Spiritua- lis ab Ecclesia inductæ, quia non baptizatus, etsi catechumenus sit, Ecclesiæ, ejuque

eiusque legibus non est subiectus : nequit ergo cognationem contrahere, quæ Lege Ecclesiastica constituta est. Sanch. *L. 7. disp. 60. n. 7.* Coninck *disp. 32. dub. 2. n. 25.* Perez *disp. 29. Sect. 2. n. 3.* Laym. *L. 5. tr. 10. p. 4. c. 8. n. 2.* Tannerus, Dicastillo &c. Imò etsi postea, qui adhuc infidelis baptizavit, vel tenuit in baptismo puellam, convertatur ad fidem, ne tunc quidem cum illa, eiusve parentibus cognationem contrahet, neque habebit impedimentum, quò minùs hanc puellam, vel ejus Matrem in uxorem ducere possit. ita rursus Sanch. *cit. n. 1.* Laym. *l. c. Bonac. q. 3. de Imped. Matrim. pu. 5. §. 2. n. 21.* Rebellus *p. 2. de Oblig. Iust. L. 3. q. 6. n. 7.* Pirhing *n. 35. de Cognat. Spirit.* alijsque contra Toletum *L. 2. Summæ c. 23. in fine,* & Henriq. *L. 12. c. 11. n. 2.* quibus accedit ex parte Tannerus, dum ait, non posse contrahere cum puella, quæ filia ejus Spirituális est, etsi licitè contrahat cum ejus Matre. Ratio autem assertionis nostræ est, quia ex baptismo, dum is conferebatur, non poterat oriri cognatio, cum baptizans tunc non fuerit ejusdem capax, utpote Ecclesiæ, & ejus legibus non subiectus : sed neque postmodum ea exoritur, quia baptismus jam non ampliùs existit, & quod ab initio nullum fuit, tractu temporis nequit convalescere. *c. Non firmatur. De Reg. Iur. in 6. & L. Quod ab initio. ff. De R. I.*

Major difficultas esse videtur in Confirmatione, an cognationem Spiritualem contrahat fidelis, qui muuus patrini in Confirmatione exercet, si ipse nondum confirmatus sit? hoc enim multi judicant non obesse, quia cum baptizatus sit, Ecclesiæ membrum est, ejusque Sanctionibus subditus : non ergo militat eadem ratio contra ipsum, quæ pugnat contra infidelem, seu non baptizatum, ita Rebellus *l. c.* Eman. Rodriq. *in Summa p. 1. c. 225. n. 10.* Sà *V. Matrimonium n. 5. de imped. dirim.* idemque probabilius esse judicat Dicastillo *disp. 7. de Matr. dub. 26. n. 254.* Sed contrarium tenendum esse, videlicet susceptorem in Confirmatione debere esse confirmatum, ut contrahat cognationem Spiritualem, in Jure decisum est. can. In Baptismate 102. De Consecrat. dist. 4. ubi dicitur : *in Baptismate, vel in Chrismate non potest alium suscipere in filiolum ipse, qui non est ipse baptizatus, vel confirmatus;* & ne quis dicat, per hoc solummodo prohiberi, ne in hoc Sacramento adhibeatur patrinus, qui ipse confirmatus non est, quin clarè dicatur, eum cognationem non contrahere, id luculenter declaravit Sacra Congregatio Cardinalium Concilij Tridentini interpretum in una Liciensi 13. Junij 1654. *non confirmatum non contrahere cognationem Spiritualem* apud Jac. Pignatellum *Consult. Canoniar. tom. I. Consult. 10. n. 3.* idemque docent Barbosa

Barbosa in *cit. Can. n. 1.* Sanch. *disp. cit. n. 20.* Coninck *L. c. n. 32.* Bonac. *n. 21.* Filliuc. *L. c. n. 195.* Perez &c.

8. Tertio requiritur, ut in Baptismo vel sit tantum unus suscipiens, uti antiquitus prescriptum erat. *Can. 101. disp. 4. De Consecrat. Non plures ad suscipiendum de Baptismo infantem accedant, quam unus si e vir, sive mulier; in Confirmatione quoque idipsum fiat. & c. fin. de Cognat. Spirit. in 6.* quod erat valde rationi consonum, quia cum munus susceptoris sit baptizatum instruere, oportuit unum solum susceptorem adhiberi, ne, multis instructoribus existentibus, altero in alterum reijciente, onus instruendi penitus negligeretur; vel potest esse iure novo Concilij Tridentini *Sess. 24. c. 1. de reform. Matr. sive unus tantum, aut vir, aut mulier, vel ad summum unus, & una, qui baptizarum de baptismo suscipiant, quod permittitur a Concilio, ut generatio spiritualis carnalem imitetur, in qua nec duo patres, nec duae matres reperiuntur, sed unus pater, & una mater; quare non possunt munus patrini obire duo viri, vel duae feminae, sed quando adhibentur duo, debent esse diversi sexus, quod etiam declarasse Congregationem Cardinalium refert Sanch. *L. 7. disp. 57. n. 4.* & cum Concilium Leodiense Provinciale duos viros, vel duas mulieres in patrilinos admisisset,*

Gregorius XIII. id non approbavit apud Iac. Pignatellum *Consult. Canonic. tom. 7. Consult. 93. n. 2.* Unicus casus excipitur, ut declaratur apud eundem Authorem *n. 12.* à Sacra Congregatione Concilij in una Veronensi, quo duo viri possunt suscipere puerum de Baptismo; si nempe unus hoc faciat pro se, alter verò ut procurator mulieris; alias verò nec Episcopus quidem potest concedere licentiam, ut duo viri loco viri, & mulieris aliquem de Baptismo suscipiant. Tannerus *disp. cit. n. 69.* Barbosa *de offic. & potest. Episc. Alleg. 30. n. 41.* Peccat etiam Parochus mortaliter, plures in baptismo, quam duos admittens, quod ex eo colligitur, quòd Tridentinum Concilium plures admittentem puniri velit arbitrio Ordinarij, quòd non præciperet ob culpam levem, ut existimant Palao *tr. 19. disp. unic. pu. 11. §. 2. n. 1.* Coninck *q. 67. de Sacram. art. 7. in fin.* Barbosa *L. c. n. 44.* Desiderat nempe sacra Synodus omni modo cavere, ne nimium multiplicentur cognationes spirituales, & Matrimonij impedimentum; rursusque absolute non potest Episcopus quoad numerum dispensare, ut plures duobus patrini adhibeantur, quia in præcepto Pontificis, aut Concilij Generalis Episcopus dispensare non potest, nisi ea facultas sibi expresse concedatur, aut semel, atque iterum urgente necessitate sit impeditus ad Papam aditus; nullo autem

autem modo, ut plures sint patrini, urget necessitas, vel utilitas, nec ullibi invenitur ista facultas ad dispensandum Episcopis concessa esse, & si alicubi viguit ea consuetudo, eam Concilium Tridentinum abolevit, ut denuo habetur declaratio S. Congregationis in Tergestensi apud Pignatellum n. 11: non obstante quacun- que consuetudine, sive potius corruptela, nunquam tertius patrinus est adhibendus.

In Confirmatione quoque duos patrinos adhiberi posse, virum, & feminam, docet Sanchi. *cit. disp. 57. n. 9.* quem sequitur Perez *Sect. 5. n. 22.* sed probabilius est contrarium, videlicet unum duntaxat adhibendum esse patrinum in Confirmatione, prout statutum est *c. fin. De Cognat. spirit. in 6. Barbosa l. 6. n. 43. Tambur. l. 3. de Confirm. c. 4. n. 4. Palao tr. 20. disp. unic. de Confirmat. pu. 10. n. 2. Bonac. Tannerus &c.* quia quod Tridentinum Concilium unum, & unam admittat in baptismo, id non extenditur ad Confirmationem quoque, nam Confirmationis sacrum Concilium nullam mentionem facit: cum ergo hæc Synodalis sanctio sit correctoria Juris antiqui, restringi debet, non autem extendi ultra terminos clarè expressos, atque ita etiam hodie manet in suo vigore Jus antiquum, quod unum duntaxat in Confirmatione patrinum admittit.

9. Debent verò patrini ad hoc officium designari à parentibus, aut ab ijs, quibus incumbit cura illius,

qui baptizatur, ita innuitur in ipso Tridentino l. c. Parochus, antequam ad Baptismum conferendum accedat, diligenter ab ijs, ad quos spectabit, sciscitetur, quem, vel quos elegerint, ut baptizatum de sacro fonte suscipiant, & eum, vel eos tantum ad illum suscipiendum admittat; nec possunt, si ritè unum, vel duos designarunt, iidem à Parocho rejici, & alij designari, nisi adfuerit iusta causa, v. g. quia sunt notoriè excommunicati, vel non baptizati, aliòve defectu laborant, ob quem rejiciendi sunt, quòd si verò Parentes, aut Curatores vel omnino nullum constituerint, vel malè, ac illegitimè plures duobus, vel duos viros, aut duas feminas, tunc designatio ad baptizantem, nempe Parochum, pertinet, quia ipsi incumbit, ut baptis- mus legitimè, & cum præscripta solemnitate celebretur, quod non fieret absque patrinis: debet igitur tunc ipse designare vel è pluribus unum, aut duos seligere, qui isto munere fungantur. An verò, si vel ex negligentia, vel oblivione Parentum, aut ipsius Parochi nulli designati fuerint, & quispiam se ulterò ad hoc officium intrudat, vel plures simul, qui tunc præsentés sunt, baptizatum suscipiant, à nemine designati, an tunc hi omnes contrahant cognationem, dubium est. Contrahere omnes, dummodo baptizatum tangant, opinantur Hurtadus *disp. 18 diff. 4 n. 16. SàV. Matrimo- nium. n. 5. de imped. diriment. Præpol.*

E e e e

in

in 3. p. 8. Th. q. 7. de imped. dirim. dub. 6. n. 52. Rebellus p. 2. de oblig. iust. l. 3. q. 6. n. 5. Bonac. q. 3. de imped. Matr. pu. §. 2. n. 25. saltem si tangant simul, & non successivè, sic enim solum primus cognationem contraheret, quia is solus susceptor est, nam quando ceteri accedunt ad suscipiendum, sive tangendum, jam absolutum est ministerium suscipiendi: non ergo isti, sed primus duntaxat effectus est patrinus, & per hoc cognatus spiritalis. Ex opposito Sanch. l. 7. disp. 57. n. 12. Perez disp. 29. Sect. 5. n. 9. Coninck disp. 32. n. 29. Dicastillo disp. 7. de Matrim. dub. 28. n. 280. alijque docent, nullum eorum contrahere cognationem spiritualem, sive successivè, sive simul teneant; idemque tradunt etiam si unus tantum suscipiat, qui ultrò se intrudit, à nemine designatus. Ratio est, quia deficiente designatione nullus est verè patrinus, nam Tridentinum exigit designationem ab ijs fieri, quibus istud incumbit: eà igitur deficiente, non sunt, nec agnoscuntur à Concilio tanquam patrini, atque ideo non contrahunt cognationem: verba Concilij sunt: *quod si alij ultra designatos baptizatos contigerint, cognationem spiritualem nullo modo contrahent, quod inde confirmatur, quia alioquin hujus cognationis multiplicatio non vitaretur, licetque mens S. Concilij frustraretur, quod omni modo hanc multiplicationem vitare intendit. Addit præterea Tridentinum*

dicto loco: *omnibus inter alias personas hujus spiritalis cognationis impedimentis omnino sublatis: cum ergo personæ ibi contentæ, quæ hujus cognationis participes sunt, nominentur patrini designati ad hoc munus obeundem, alia personæ omnes, quæ designatæ non fuerint, illius minimè capaces sunt; atque hæc opinio, attendendo illius rationes, valdè probabilis est, & fortè probabilior videri potest. Adhuc tamen accedendum est priori sententiæ ob declarationem Cardinalium, quam allegat Rebellus Sect. 4. n. 95. in appendice ad lib. 4. p. 2. ubi ait: *Congregatio censuit, si plures suscipiant, omnes contrahere cognationem, si non constat, quis primò tetigerit, si plures sunt electi, vel nullus: si unus est electus, illæ tantum contrahit, cui declarationi standum esse ait Pirhing n. 30. de Cognat. spirit. cum Tan l. 6. n. 69. qui à jure antiquo recedendum non est, quando aliud non statuitur jure novo; concilium verò Tridentinum l. c. solum loquitur, quid sentiendum sit, & qui cognationem contrahant, quando ad sunt patrini designati, & præter hos alij non designati, & tunc, ait, hos non contrahere, sed solum designatos, non autem mentionem ullam facit, aut aliquid definit, quando nullus est designatus, sed ultrò non rogati unus, vel plures accedunt: igitur in tali casu standum est juri antiquo c. finali De Cognat. spirit. in 6. juxta quem textum omnes tenentes cog-**

cognitionem contrahunt. Ita præter supra citatos docent Basil. Pontius l. 7. c. 39. n. 11. & Palao tr. 19. de Sacram. Baptis. disp. unic. pu. 11. §. 2. n. 9. quia non est credibile, voluisse concilium Baptismum solemniter celebrari sine patrino, & cum in tali casu è duobus unus contingere debeat, ut vel Baptismus solemnus celebraretur absque patrino, vel omnes suscipientes patrini sint, potius est præsumendum, velle Ecclesiam hoc secundum, ne Baptismus solemnus sine patrino celebraretur contra receptam, & antiquissimam consuetudinem ab ipsis Apostolorum temporibus hucusque constanter observatam.

Porrò ex hoc capitulo, & memorata Cardinalium declaratione constat à fortiore, quid dicendum sit, quando contra præscriptum à Tridentino numerum plures sunt designati à Parentibus, vel duo mares, aut duæ feminae; si enim simul omnes tangant, omnes cognitionem contrahunt; si successivè, solus ille, qui primus baptizatum suscipit, atque ita si hæc conditio non observetur, ut unus tantum, vel unus, & una baptizatum suscipiant, non excusatur quidem à gravi peccato Parochus plures admittens, actusque sit illicitè, validus tamen est, quia lex Tridentini prohibet quidem hoc ita fieri, actum tamen non irritat, ut rursus constat ex declaratione Cardinalium apud Rebellum n. 96.

quod si plures sint designati, qui omnes baptizatum tenuerunt, qui omnes fuerunt admissi, nec constat, quot ex decreto Concilij fuerint designati ad compaternitatem, omnes contraxerunt cognitionem Spiritualem, qui tetigerunt, puniunt tamen Parochi c. ult. De Cognat. Spirit. in 6. Basil. Pontius n. 12. Palao n. 11.

10. Magis est necessaria ad contrahendam cognitionem Spiritualem quarta conditio, quæ est, ut patrinus vel actu teneat infantem, dum aqua super illum affunditur à baptizante, vel confirmatum, dum confirmatur, vel certè eundem recipiat è manu ipsius baptizantis, aut confirmantis, siquidem Jura dum passim utuntur his, aut æquivalentibus verbis: *suscipit, accipit, levat, tenet, tangit*, indicant tactum physicum, quod non verificatur in eo, qui solum assistit; neque satisfacit suo muneri suscipiens sine hoc tactu, nec contrahit cognitionem, ut docet communis, & habetur de hoc declaratio S. Congregationis in Abulensi apud Pignatellum L. c. n. 16. edita r. Sept. 1588. quæ ita sonat: *Congregatio Concilij censur, mulierem, que adstiterit tantum, & non tetigerit infantem, non contrahere cognitionem Spiritualem, quamvis tales mulieres ex consuetudine loci vocentur commatres: sufficit verò, quod baptizandus tangatur medijs vestibus, involutus linteo, vel positus in disco.* Sanch. L. 7. disp. 56. n. 6. Advertunt etiam Dicastillo disp. 7. de Matr. dub. 27. n. 263.

& Præpos. in 3. p. S. Th. q. 7. de Imped. Matr. dub. 6. n. 39. V. Quod si u. commatrem non contrahere cognationem, quando suscipit infantem de manibus compatris, quia sic non censetur suscipere ex Baptismo, sed requiri, ut ipsamet immediatè suscipiat saltem de manibus baptizantis, contrarium tamen testatur Gobat *tr. 2. cas. 17. n. 540. & seqq.* observari in praxi in aliquibus Diocæsi- bus, velut in Curiensi, & Constantiensi, ubi commater tradit infantem Sacerdoti mox baptizaturus, eundem verò recipit ipsa non à baptizante, sed jam baptizatum è manibus patrini, & quidem non ad baptisterium, sed juxta altare, aitque, Magistratum Ecclesiasticum illius loci improbaturum, & fortè etiam dissoluturum Matrimonium, si quod vel attentaretur, vel contractum esset cum ejusmodi Matrina, & patre baptizati, quas Diocæses, ait, quoad hoc damnandas non esse, cum, ut sequente num. 543. testatur ex Barbo- sa in Tridentinum Sess. 24. c. 2. de re- form. Matrim. n. 36. allegante Alda- num, hoc ita declaraverit Sacra Congregatio Concilij 27. Sept. Anno 1601. quòd nempe sufficiat, si com- mater tradat infantem Sacerdoti jam baptizaturus. Econtra dictam cognationem non contrahit mulier, licèt quoad hoc quoque citatus Go- bat in partem affirmativam inclinet *tr. 9. cas. 8. n. 171.* quæ ex antiqua consuetudine loci defert è domo

puerperæ infantulum, usque ad templum, traditque ad fores Eccle- siæ designato patrino, quin postea circa infantem ullum amplius mini- sterium ipsa exerceat, etiamsi ex vi ejusdem consuetudinis referatur tan- quam vera matrina in librum baptiza- torum, pro quo rursus adducit Pigna- tellus *l. c. n. 17.* declarationem Emi- nentissimorum DD. Cardinalium his verbis: *dubitatum fuit in Sacra Congregatione super Episcopis, an ex quo Laura de Ferdinando adduxit ad Ecclesiam filium Fabricij ad baptizandum, & inde ad domum iterum reportavit, sit propterea orta inter eos cognatio Spiritualis, adeò, ut non possit contrahi inter illos Matrimonium, stante consuetudine illius loci, in quo tales mulieres asportantes filios ad Ecclesias commatres vocantur, & à Parocho in libro baptizatorum describuntur ut tales, etiamsi dictos filios non teneant; unde ex hoc intrare vi- debatur impedimentum cognationis Spi- ritualis? Sacra Congregatio re mature discussa, & Clementi VIII. relatà, decrevit, eisdem concedendam esse dis- pensationem; sed quòd Episcopus decla- rare debeat, quòd imposterum ex hoc nullum oriatur impedimentum per c. 1. & c. Super eo. De Cognat. Spirit. ibi- que Gloss. die 9. Nov. 1592.*

II. Caterùm contactus iste, quem necessarium esse diximus ad contrahendam cognationem spiri- tualem, opus non est, ut perso- naliter fiat, sed potest exerceri per procuratorem, unde potest quis
alium

alium levare è baptismo per procuratorem, quo casu non procurator, sed qui eundem misit, patrinus dicitur, & cognationem spirituales contrahit. Huic assertioni duplex aliorum opinio adversatur. Prima est Toleti L. 7. Summa. c. 4. Eman. Rodrig. p. I. Summa. c. 225. n. 9. Petri de Ledesma. q. 56. de Matr. art. 3. §. ex resolutione huius dubij, qui dicunt, non eum, qui mittit, sed ipsum procuratorem, qui baptizatum tenet, cognationem Spirituales contrahere, sufficienter enim hoc indicari per ipsa verba suscipit, tenet &c. quibus juramentum utuntur, requiri actionem personalem. Altera dicit, neque à procuratore, neque ab ipso mittente contrahi; non ab hoc, quia non ipse suscipit de Sacro fonte, nam absens infantem nec tangit, nec suscipit; non ab illo, quia is non intendit se constituere patrinum, ac tenere proprio nomine, neque ad hoc designatus est. Ita Filliuc. tr. 10. c. 5. n. 192. Sanch. L. 7. disp. 59. n. 4. & 11. Reginald. L. 31. n. 156. &c. Communior tamen, & neutiquam deserenda est nostra assertio, quæ apud potiores est receptissima. Ratio illius solida est, quia qualibet actio per procuratorem exerceri potest, nisi expresse prohibeatur, ut constat ex l. 1. §. usus. ff. De Procurator. atqui Ecclesia nullibi prohibet, ne quis ad munus patris exercendum procuratorem

mittat, nam passim videmus, hoc in praxi fieri, præsertim apud Principes, aliosque Magnates, qui hoc munus obire solent per procuratores, quod sanè non permetteretur, si istud non sufficeret, quia sine ratione administraretur Baptismus absque omni patris contra præceptum Ecclesiæ, & nulla exigente necessitate, gravissima, & antiquissima hæc caremonia omnino ommitteretur, & solùm ridiculè simularetur: ergo per procuratorem validè hoc munus exerceri potest, non minùs, quàm validè contrahitur Matrimonium per legatos, & Procuratores: quod si aliquando admittitur, tunc sanè admitti quoque debet, non procuratorem, quia ipse verus susceptor non est, sed instrumentum susceptoris, & nomine non suo, sed alieno agit, non hunc, inquam, verùm ipsummet principalem, sive eum, à quo mittitur procurator, cognationem contrahere, quia juxta Regulam Juris 72. in 6. qui facit per alium, perinde est, ac si faciat per se ipsum. Cominck disp. 32. dub. 2. n. 40. Palao tr. 19. disp. unic. de Baptis pu. 11. §. 2. n. 16. Bonac. q. 3 de Imped. Matrim. pu. 5. §. 2. n. 34. Laym. l. 5. tr. 10. p. 4. c. 8. n. 4. & 5. Perez, Sporer, Tannerus, Hurtad. Dicastillo, Pirhing, quibus accedunt Franc. Leo p. 2. Thesauri sari Ecclesiastici c. 23. n. 64. & Barbosa de offic. & potest Episc. Alleg. 30. n. 50. Præpositus &c. qui testantur, hoc declaratum esse à sacra
Con.

Congregatione Concilij, atque etiam à Rota Romana. Extat talis declaratio apud Rebellum in cit. appendice n. 90. : *Procurator non contrahit cognationem spiritualement sibi, sed mandanti.* & n. 92. *qui leuat, aut tenet Procuratoris nomine, nullam contrahit spiritualement cognationem, ea quoque cognatio inter leuatum, & filium leuantis nullum est impedimentum.*

Nec obest, quòd dicant, constituentem procuratorem, ut suo nomine baptizet, nullatenus cognationem spiritualement contrahere; ergo neque eum, qui procuratorem mittit ad suscipiendum, cum eadem in utroque casu ratio sit; hoc, inquam, nihil evincit, quia maxima est disparitas, nam qui baptizat, etiam si id faciat ex licentia, vel commissione alterius, non baptizat nomine illius, eum representans, & ut ipsius procurator, sed sustinet immediatè personam Christi, & constituitur verus minister baptismi, ac baptizat proprio nomine, consequenter ipse contrahit cognationem: at procurator, quamvis ipse immediatè teneat, non tamen tenet suo nomine, sed alieno, atque ideo non ipse dicitur pater, nec evadit spiritualis cognatus.

12. Ultima denique conditio est, ut hæc susceptio non merè materialis sit, sed formalis, id est, ut fiat cum animo, & intentione vel expressa obeundi munus susceptoris, vel saltem implicita, & confusa exercendi cæremoni-

niam ab Ecclesia præscriptam, quare si quis sustineat solum gratià commoditatis, ne baptizatus humi jaceat, vel ut Parentibus rem gratam præster, vel ut juvet patrinum seniculum, non verò ut ipse fungatur munere patrini, nullam cognationem contrahit. Ratio est, quia sicuti qui baptizat absque intentione baptizandi, aut faciendi, quod facit Ecclesia, non verò baptizat, neque cognationem contrahit, ita qui suscipit infantem absque animo suscipiendi, seu faciendi officium patrini, vel exercendi illam cæremoniam ab Ecclesia præscriptam, non dicitur suscipere de sacro fonte, vel esse pater, aut cognationem contrahere. Sanch. Bonac. & communiter alij. Ex hoc defectu non contrahit cognationem obstetric, si quando infantem ipsa immediatè accipit è manu baptizantis, ut eum pannis rursus obtegat, porrigatque Matrioni, vel Patrino, quia non habet intentionem suscipiendi, ut patrini solent. Gobat *tr. 2. cas. 17. n. 547.* posito autem, quòd aliquis velit verè tenere, ut fungatur patrini officio, vel saltem, ut exerceat illum actum, tanquam cæremoniam ab Ecclesia præscriptam, tunc extra dubium est, quòd contrahat cognationem spiritualement, quamvis ignoret, eam ex hoc actu nasci, sicut qui fit affinis, aut Sacros Ordines suscipit, impedimentum contrahit, sive sciat, hoc annexum esse, sive nesciat. Sed neque

que per hoc eam subterfugit, quòd intendat cognationem non contrahere, quia hæc non dependet ab ipsius voluntate, sed ab Officio patrini, illique annexa est ex statuto Ecclesiæ: eo ipso igitur, quòd quis exerceat munus patrini, eandem contrahit, cùm in ejus potestate non sit, effectum statuti hujus Ecclesiastici, ac consequenter dictam cognationem huic actioni ab Ecclesia inseparabiliter annexam impedire. Bonac. q. 3. de Imped. Matrim. pu. 5. §. 2. n. 15. Palao, Coninck, Dicastillo II. cc.

Porrò ut hæc intentio haberi possit, necesse est, ut qui futurus est patrinus, affectus sit usum rationis, ut per se patet: præter hoc verò certa ætas à jure non præscribitur; quare audiendus non est Abbas in c. Debitum. De Baptis. n. 3. ubi in patrino exigit octodecim annos, & Ancharanus, qui apud Sanch. L. 7. disp. 61. n. 2. in eodem requirit saltem quatuordecim, in qua nempe ætate pubes est, ut pater esse possit, nam ista gratis requiruntur, quidquid enim exigatur in generatione naturali, vel paternitate legali adoptionis, in regeneratione Spirituali in Christo, quæ per baptismum fit, nulla habetur ratio ætatis, sed potest quilibet effici pater Spiritualis baptizati, sive pubes sit, sive impubes, sive ætate excedat, sive baptizato inferior sit, quis enim negabit, Judæum jam grandævum va-

lidè baptizari ab adolescente? validè igitur etiam suscipit è baptismo, qui ætate inferior est, dummodo doli capax sit, & eum habeat usum rationis, qui sufficiat ad culpam lethalem contrahendam, possitque habere intentionem faciendi, quod alij patrini faciunt; atque ita si etiam in puero septennio minore acceleretur usum rationis sufficiens ad mortale peccatum, erit hic quoque legitimus patrinus, & veram cognationem Spiritualem contrahet. Sanch. disp. cit. n. 4. Bonac. l. 6. n. 17. Perez, Dicastillo.

13. Ut modò respondeamus ultimò ad quæ sita in casu præsentè proposita, revocanda sunt in memoriam, quæ supra diximus n. 2. & 3. Ex priore constat, post Tridentinum Concilium jam non transfundi amplius paternitatem indirectam in conjugem illius, qui aliquem è baptismo suscepit, unde per hoc, quòd Cleria uxor Adelelmæ è Sacro fonte levaverit Rodomiram, nulla contracta est Spiritualis cognatio inter hanc, & Adelelmum, quæ Matrimonium post mortem Cleriæ impediret, contractumque dirimeret. Ex num. 3. deinde manifestum est, quòd neque ij impedimentum habeant, qui simul susceptores sunt; unde ex hoc quoque capite non erat quidpiam, quod prohiberet Adelelmum accipere in tori sociam Rodomiram, quam prius sociam habuerat in munere patrini;

patrini : solum ergo superest , ut huic dubio satisfiat , potueritne Rodomira velut Matrina suscipere e Sacro fonte proprium fratrem ? nam quod ætatis teneritudo octennem puellam ab hoc Officio excludere non potuerit , novissime ostensum est in num. præcedente . Totum , quod adhuc restat , dubium optime solvit Tambur L. 3. de Confirmat. c. 4. à n. II. per plures subsequentes , cujus ipsissima verba pono . ibi dum questionem instituit , an frater in Sacramento Confirmationis possit esse susceptor sui fratris , ita respondet : Sã , aliq̃ ajunt , licitum esse in necessitate : si ergo id solum necessitati concedunt , negare videntur extra illam . Sed profecto id nimis jejune dictum est . Quare oportebit & id clarius explicare , & alias dubitationes hinc emergentes dissolvere , quod jam facio . Quæro enim primò . An peccet frater suscipiendo fratrem extra necessitatem ? Quæro 2. An contrahat cognationem , spirituales , ita ut . si frater v. g. tenuerit sororem , deinde cum illa inhonestè agendo , debeat in confessione explicare eam cognationem sanguinis , tum spiri-

tualem ? Quæro 3. per hanc occasionem , si frater fratrem suscipiat in baptismo , idemne in prædictis duobus dicendum , quod in Confirmatione ? Respondeo : volui non paucos Doctorum libros revolvere , & recolere totam distinctionem quartam , & quintam de Consecr. & causam 30. in quibus de hujusmodi argumento tractatur , & nullibi inveni prohibitionem ; solum in prædicta verba Sã , & Bonacina incidi , valde , ut vidistis , arida , eaq̃ sine ulla ratione , sine ulla Juris citatione , sine ulla paritate prolata ; quare , donec aliud certius effulgeat . dico ad primam questionem , fratrem posse suscipere fratrem , vel sororem sine ullo peccato , quia non sunt imponenda præcepta , si de illis non constat . Dico ad secundam , contrahere cognationem , quia nulla ratio apparet non contrahendi ; unde utraq̃ cognatio erit Confessori aperienda , si casus propositus eveniat . Dico ad tertiam , idem esse dicendum in baptismo , quia pari modo res se in eo habet . ita Tamburinus , ex quibus habetur sufficiens solutio .

